

Teade menetluse lõpetamise kohta

Lugupeetud Birgit Lao

Teie: 01.04.2025 nr 5-5/25/699-4

Meie: 12.05.2025 nr 1-1/16_2025

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku kantseleile (edaspidi „volinik“) saabus info vanusest tuleneva võimaliku ebavõrdse kohtlemise kohta Terviseametis ametikohtade koondamisel.

Võrdse kohtlemise seaduse (edaspidi VõrdKS) § 15 lg 1 kohaselt on soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik sõltumatu ja erapooletu asjatundja, kes tegutseb iseseisvalt ning jälgib VõrdKS ja soolise võrdõiguslikkuse seaduse (edaspidi SoVS) nõuete täitmist.

VõrdKS eesmärk on tagada isikute kaitse diskrimineerimise eest rahvuse (etnilise kuuluvuse), rassi, nahavärvuse, usutunnistuse või veendumuste, vanuse, puude või seksuaalse sättumuse alusel (§ 1 lg 1).

Diskrimineerimine on otsene, kui VõrdKS § 1 lg 1 nimetatud tunnuse alusel koheldakse ühte isikut halvemini kui on koheldud, koheldakse või võidakse kohelda teist isikut samalaadses olukorras.

Diskrimineerimine on kaudne, kui näiliselt neutraalne säte, kriteerium või tava seab isikud vastava tunnuse alusel teistega võrreldes ebasoodsamasse olukorda, välja arvatud juhul, kui sättel, kriteeriumil või taval on objektiivne õiguspärane eesmärk ning selle eesmärgi saavutamise vahendid on asjakohased ja vajalikud.

VõrdKS § 2 lg 2 kohaselt on isikute diskrimineerimine keelatud nende vanuse tõttu töölepingu lõpetamisel või ametist vabastamisel. Kui koondamisel lähtub tööandja valikukriteeriumina töötaja või teenistuja vanusest s.t koondab valiku tegemisel teatud vanusegruppi kuuluvad töötajad (nt vanemaealised), minnes mööda seadusega sätestatud kriteeriumidest, diskrimineerib tööandja töötajat vanuse tõttu.

Kogutud tõendite analüüsi põhjal leian, et kahtlus vanuselise diskrimineerimise kohta Terviseametis toimunud koondamistel, ei leidnud kinnitust.

Menetlusprotsessis tuvastatud peamised asjaolud:

1. Analüüsitud perioodil (01.02.2023 kuni 31.01.2025) on koondamise tõttu terviseametist lahkunud 43 teenistajat (20 ametnikku ja 23 töötajat). Seisuga 01.02.2023 töötas Terviseametis 290 inimest ja 30.01.2025 264 inimest.
2. Koondamised olid tingitud töö ümberkorraldamisest nii kokkuhoiuvajadusest (kärpevajadus) tulenevalt aga ka nt muutunud õiguskeskkonna tõttu.
3. Ca 60% koondatutest olid vanemad kui 51 eluaastat. Terviseameti keskmine teenistuja vanus on 41, 63 aastat.

Analüüsides Terviseameti poolt esitatud sisulisi selgitusi koondamise läbiviimisel, samuti esitatud tõendeid (01.04.2025 ja 25.04.2025 esitatud täiendavad selgitused koondamise läbiviimise aluste ja protsessi kohta, sh teenistujate pingeread, mis võeti koondamisotsuste tegemisel aluseks), saab järeldada, et Terviseamet on ametnike koondamisel lähtunud avaliku teenistuse seadusest (ATS § 90 lg 5, § 100 lg 1) ning töölepingu alusel töötavate isikute koondamisel töölepingu seadusest (TLS § 89). Koondamise aluseks olnud pingeridade kriteeriumid on vormistatud lähtuvalt eelnimetatust.

Analüüsinud koondamismenetluse käigus koostatud dokumente ning nende sisu, ei tuvastanud volinik, et teatud vanuses töötajate osas oleks Terviseamet koondamisotsuste tegemisel lähtunud koondatavate vanusest ja mitte seadustes sätestatud kriteeriumidest ja reeglitest.

Kuna ei leidnud tõendust, et koondamisel oleks koondamisotsuste aluseks olnud koondatute vanus, ei ole tegemist ei otsese ega kaudse diskrimineerimisega ja sellest tulenevalt lõpetasin haldusmenetluse.

Christian Veske

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik

Allkirjastatud digitaalselt